

Wrocław, 22 grudnia 2000 roku

WK.0913/109/K-67/00

**Pan
Stanisław Szmajdziński
Wójt Gminy
Kamienna Góra**

**Al. Wojska Polskiego 10
58-400 Kamienna Góra**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. Nr 85, poz. 428 z późn. zm.) przeprowadziła w okresie od 23 sierpnia do 27 listopada 2000 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Kamienna Góra.

Szczegółowe ustalenia zawiera protokół kontroli podpisany bez zastrzeżeń w dniu 27 listopada 2000 r. przez Wójta i Skarbnika Gminy.

Należy podkreślić, że - na wniosek kontrolujących - zostały podjęte działania, które doprowadziły do wyeliminowania niektórych nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w czasie kontroli.

W okresie od poprzedniej kontroli kompleksowej znacznie poprawiła się działalność jednostki kontrolowanej, co znalazło swoje odzwierciedlenie m.in. w tym, że podstawowe zadania Gminy realizowane były w sposób prawidłowy. Uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły jedynie w niektórych segmentach gospodarki finansowej:

W zakresie funkcjonowania księgowości

Jednostka kontrolowana nie posiada wykazu stosowanych ksiąg rachunkowych oraz wykazu zbiorów stanowiących księgi rachunkowe na nośnikach czytelnych dla komputera, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591, z późn. zmianami).

W zakresie rozrachunków

Na dzień 31.12.1999 r. nie uzgodniono sald należności i zobowiązań z niektórymi kontrahentami, tym samym nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 26 ustawy o rachunkowości.

Zobowiązanie w kwocie 1.000 zł dotyczące zaliczki pobranej z banku w 1997 roku na znaki opłaty skarbowej, zaewidencjonowano tylko na koncie 140 – „Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne” bez wykazania tej kwoty na koncie rozrachunkowym 240 – „Pozostałe rozrachunki”, to jest niezgodnie z przepisami zarządzenia nr 46 Ministra Finansów z 1 sierpnia 1995 roku w sprawie szczególnych zasad prowadzenia rachunkowości oraz jednolitych planów kont...(Dz. Urz. Ministerstwa Finansów Nr 14, poz. 60).

W zakresie dochodów budżetowych

Organ podatkowy nieterminowo wystawiał tytuły egzekucyjne z tytułu niezapłaconych w terminie należności podatkowych, przez co nie dopełniono obowiązku wynikającego z przepisu § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z 21 maja 1999 r. w sprawie sposobu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. Nr 50, poz. 510).

Przy opodatkowaniu 2. podmiotów posiadających formę spółki cywilnej stosowano zasady dotyczące opodatkowania osób fizycznych, podczas gdy podmioty te jako jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej winny być opodatkowane wg zasad dotyczących osób prawnych.

W zakresie bieżących wydatków budżetowych

Dokonywano zwrotu kosztów przejazdu obejmujących cenę biletu określonego środka transportu bez pobrania od pracownika oświadczenia o przysługującej mu lub nie uldze na dany środek transportu bez względu na to, z jakiego tytułu ulga ta przysługuje, przez co nie przestrzegano przepisu § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 czerwca 1998 r. w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługującym pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 69, poz. 454).

Dokonywano błędnej klasyfikacji budżetowej, czego dowodem był wydatek w kwocie 401,97 zł dotyczący kosztów podróży służbowej pracownika zaklasyfikowany w rozdziale 9146, w § 37 zamiast w § 28 lub wydatek w kwocie 7.700 zł za przedstawienie teatralne zaklasyfikowany w rozdziale 8536, w § 36 zamiast w § 37, co było niezgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 kwietnia 1991 roku w sprawie klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych oraz innych przychodów i rozchodów (Dz. U. Nr 39, poz. 169, z późn. zmianami).

Umowa z dnia 26.10.1999 r. o dostawę opału dla placówek oświatowych, nie zawierała kontrasygnaty skarbnika, co było niezgodne z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 z późn. zmianami).

Poniesione wydatki związane z realizacją zadań zleconych nie były udokumentowane dowodami źródłowymi, co było sprzeczne z art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

W zakresie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych

Równowartość dokonanych odpisów przekazano w 1999 r. na rachunek bankowy nieterminowo tj. niezgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity Dz. U. Nr 70 z 1996 r., poz. 335 z późn. zm.), bowiem równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych na dany rok kalendarzowy kierownik jednostki przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do 30. września tego roku, z tym że w terminie do 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75 % równowartości odpisów.

Stwierdzono, że przyznanie w 1999 roku ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu nie była uzależniona od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu, co było niezgodne z art. 8 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, bowiem nie przestrzegano ustalonych kryteriów dofinansowania i nie pobierano oświadczeń od pracowników o średnim dochodzie na członka rodziny, naruszając tym samym postanowienia § 11 i 15 Regulaminu tworzenia i gospodarowania środkami zakładowego funduszu socjalnego, wprowadzonego Zarządzeniem Nr 3/97 Wójta Gminy z dnia 20 lutego 1997 roku. Komisja socjalna decydowała o zróżnicowaniu wysokości bonów, posiadając jedynie informacje o poborach pracowników otrzymywanych w Urzędzie.

W zakresie wydatków inwestycyjnych

Stwierdzono, że komisja przetargowa nie dokonywała rzetelnego sprawdzania ofert składanych przez poszczególnych oferentów przystępujących do przetargów na wykonanie robót budowlanych a w szczególności porównywania ich zawartości z warunkami określonymi w SIWZ, co było niezgodne z przepisami art. 16 oraz 27 a pkt 2 ustawy z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zmianami).

Ponadto nie podjęto działań w celu wyegzekwowania kary umownej w kwocie 26.178,93 zł należnej od wykonawcy, który odstąpił od wykonywania prac inwestycyjnych, co było niezgodne przepisem § 6 umowy Nr 53/99 zawartej pomiędzy gminą a wykonawcą.

W zakresie powiązania budżetu z jednostkami organizacyjnymi gminy i innymi podmiotami

Plan wydatków przekroczony został o kwotę 3.196 zł w dziale 83, w rozdziale 8331 – Domy Kultury, w § 17 –Dodatkowe wynagrodzenie roczne oraz o kwotę 4.179 zł w rozdziale 8322 - Biblioteki, w § 17, co narusza zasady gospodarki finansowej określone w art. 92 pkt 3 ustawy 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zmianami) i stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Stwierdzono, że zaplanowano w budżecie dotacje dla innych jednostek nie będących jednostkami gminy, bez wskazania imiennie podmiotów oraz zadań gminy przewidzianych do realizacji przez te podmioty, przez co naruszono przepis art. 118 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o

finansach publicznych, bowiem z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być udzielane dotacje wyłącznie imiennie określonym podmiotom publicznym i tylko na cele publiczne, związane z realizacją zadań określonego stopnia samorządu terytorialnego.

Brak złożenia wniosków przez podmioty ubiegające się o udzielenie dotacji w 1999 roku niezgodne było z przepisem art. 25 ust 2 ustawy o finansach publicznych.

Ustalono, że w rocznym sprawozdaniu z wykonania budżetu nie zamieszczono informacji o udzielonych dotacjach podmiotom, co niezgodne było z przepisem art. 11 ust. 2 pkt 3 a ustawy o finansach publicznych.

W rozliczeniach wykorzystanej dotacji podmioty ujmowały nie tylko wydatki na zadania ustalone umową, ale całość swoich wydatków, jak np. Ludowy Zespół Sportowy, który zarówno w 1999 r., jak i w 2000 r. wykazał całość swoich wydatków bez wyszczególnienia które wydatki pokryte zostały z dotacji.

W zakresie gospodarki środkami rzeczowymi

Dokonano zakupu inwestycyjnego poza planem (faktura nr 232/00 z dnia 15.03.2000 r. na kwotę 4.900 zł za kserokopiarkę do Gimnazjum w Krzeszowie), czym naruszono zasady gospodarki finansowej, określone w art. 92 pkt 3 i 8 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych.

Faktury za dokonane zakupy inwestycyjne nie zawierały adnotacji w jakim trybie udzielono zamówienia publicznego.

Stwierdzono brak oznakowania środków trwałych numerami inwentarzowymi.

Ponadto stwierdzono, że w ewidencji ilościowej zostały ujęte środki przewyższające wartość 200 zł, co było niezgodne z Zarządzeniem Nr 6/95 Wójta Gminy z dnia 16.10.1995 r. w sprawie ewidencji środków trwałych w używaniu, bowiem składniki majątkowe, których wartość większa jest niż 200 zł, bądź których okres używania przekracza jeden rok, bez względu na wartość należy przyjmować do ewidencji wartościowej (nie tylko ilościowej).

W zakresie Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Na koniec 1999 roku planowane wydatki w § 31 z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska przekroczone o kwotę 3.484 zł (plan 3000 zł, wykonanie 6.484 zł), co naruszało zasady gospodarki finansowej określone w art. 92 pkt 3 ustawy 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych i stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

W zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości

W wyniku kontroli wydatków poniesionych na remont pomieszczeń w WDK w Pisarzowicach z przeznaczeniem na świetlicę profilaktyczną dla dzieci i młodzieży, sfinansowanych ze środków przeznaczonych na realizację gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych, stwierdzono naruszenie przepisu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach

publicznych, bowiem podzielono na części zamówienie robót budowlanych na łączną kwotę 26.108 zł. Zamawiający nie może, w celu uniknięcia stosowania ustawy lub uniknięcia procedur udzielania zamówień publicznych określonych ustawą, dzielić zamówienia na części oraz zaniżać wartości zamówienia.

Działanie takie stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych w świetle art. 138 ust. 1 pkt 12 ustawy o finansach publicznych.

Nieprawidłowo ustalono opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, ponieważ w przypadkach kiedy zezwolenia wydawane były w trakcie miesiąca, opłaty naliczono za pełne miesiące, a nie za ilość dni w roku, które obejmowało zezwolenie, co naruszało art. 11¹ pkt 5 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zmianami).

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym

Zarząd Gminy udzielił bonifikaty przy zakupie nieruchomości zabudowanej w kwocie 2.788 zł bez uzyskania formalnej zgody Rady Gminy, co stanowiło naruszenie przepisu art. 68 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarowaniu nieruchomościami (Dz. U. Nr 115, poz. 741 z późn. zmianami).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Nie prowadzono wydzielonej księgowości i sprawozdawczości w założonych w marcu 1999 r. gimnazjach (w Pisarzowicach i w Krzeszowie), co naruszało przepisy art. 18 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych oraz ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Skutki z tytułu odroczenia poboru podatku od nieruchomości wykazane w zbiorczym sprawozdaniu o wykonaniu budżetu za I półrocze 2000 r. zostały zaniżone o kwotę 21.788,90 zł. Powyższe stanowiło naruszenie przepisu § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2000 r. w sprawie zasad i terminów sporządzania sprawozdawczości budżetowej jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 16, poz. 209).

Przedstawiając powyższe Panu Wójtowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. Nr 85, poz. 428 z późn. zm.), wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybień szczegółowo opisanych w protokole oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości m. in. poprzez realizację następujących wniosków:

1. Sporządzenie aktualnego wykazu stosowanych ksiąg rachunkowych oraz wykazu zbiorów stanowiących księgi rachunkowe na nośnikach czytelnych dla komputera zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

2. Potwierdzanie należności i zobowiązań na koniec roku obrachunkowego w drodze pisemnego potwierdzenia salda, stosownie do wymogów art. 26 ustawy o rachunkowości.
3. Przestrzeganie, w toku wykonywania budżetu, zasad gospodarki finansowej określonych w art. 92 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 129 ust. 1.
4. Uzyskiwanie kontrasygnaty skarbnika przy podejmowaniu czynności prawnych powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych, stosownie do art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
5. Dokumentowanie dowodami źródłowymi ponoszonych wydatków związanych z realizacją zadań zleconych, zgodnie z art. 20 ust 2 ustawy o rachunkowości.
6. Przestrzeganie przepisów o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych w zakresie przyznawania świadczeń i wypłat ich wysokości w zależności od sytuacji życiowej i materialnej osoby uprawnionej oraz w zakresie terminowego przekazywania dokonanych odpisów na rachunek bankowy.
7. Udzielanie i egzekwowanie rozliczenia dotacji dla jednostek nie będących jednostkami gminy zgodnie z ustawą o finansach publicznych oraz zgodnie z zawartymi porozumieniami o udzielenie dotacji.
8. Przestrzeganie zasad określonych w art. 11¹ ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż alkoholu w zakresie zachowania proporcji między wysokością opłaty a terminem ważności zezwolenia oraz egzekwowanie terminowego wnoszenia opłat za zezwolenia.
9. Terminowe wystawianie tytułów egzekucyjnych, stosownie do przepisu § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z 21 maja 1999r. w sprawie sposobu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych.
10. Dokonanie korekty sprawozdania o zbiorczym wykonaniu budżetu za I półrocze 2000 r. w zakresie skutków udzielonych odroczeń w podatku od nieruchomości i przesłanie ww sprawozdania do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu wraz z objaśnieniami wprowadzonych zmian.
11. Przestrzeganie przepisów ustawy z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem należytej staranności przy badaniu zgodności złożonych ofert z warunkami określonymi w SIWZ.
12. Przestrzeganie postanowień Rady Gminy w zakresie udzielania bonifikat przy zbywaniu nieruchomości oraz przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.
13. Ewidencjonowanie operacji gospodarczych zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości i zarządzenia nr 46 Ministra Finansów w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości oraz jednolitych planów kont....
14. Dokonanie oznakowania środków trwałych numerami inwentarzowymi.

15. Wylimitowanie pozostałych nieprawidłowości szczegółowo opisanych w protokóle kontroli.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zwraca się o udzielenie informacji w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykonania wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Tadeusz Gabryś

Przewodniczący

Rady Gminy Kamienna Góra